

Vergaderjaar 1987-1988

16979

Vaststelling en invoering van titel 7.1 (koop en ruil) van het nieuwe Burgerlijk Wetboek

Nr. 12

DERDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 2 oktober 1987

Artikel 7.1.3.7 lid 2 wordt gelezen als volgt:

2. Bestaat de tekortkoming in een gebrek als bedoeld in afdeling 6.3.3, dan is de verkoper niet aansprakelijk voor schade als in die afdeling bedoeld, tenzij
- a. hij het gebrek kende of behoorde te kennen,
 - b. hij de afwezigheid van het gebrek heeft toegezegd, of
 - c. het betreft zaakschade ter zake waarvan krachtens afdeling 6.3.3 geen recht op vergoeding bestaat op grond van in die afdeling geregelde franchise.

Toelichting

In de brief van 15 april 1987 van de eerste ondergetekende aan de Voorzitter van de Tweede Kamer (stuk nr. 10) is medegedeeld dat een definitieve beslissing inzake de vraag of het wenselijk is de koper jegens de verkoper recht te geven op vergoeding van in de privésfeer geleden, door een gebrekig produkt veroorzaakt zaakschade, voor zover deze schade niet verhaalbaar is op de producent in verband met de in artikel 9 van de richtlijn bedoelde franchise (ongeveer f 1250), mede afhankelijk is van de uitkomst van een onderzoek naar de consequenties op verzekeringsgebied. Dit onderzoek is inmiddels voltooid. De uitkomst is dat, naar men mag aannemen, de aansprakelijkheid van de detaillist voor het franchisebedrag in het algemeen verzekeraar is. De met de verzekering samenhangende premiestijging zal naar verwachting voor betrekkelijk risicovolle produkten gemiddeld een paar honderd gulden per jaar bedragen; voor andere produkten zal de stijging geringer zijn.

Op zich zou wettelijke aansprakelijkstelling van de verkoper dus niet tot onaanvaardbare gevolgen leiden. Het bedrijfsleven heeft echter aangeboden te komen tot zelfregulering in plaats van een wettelijke regeling.

Wij staan daar positief tegenover. Het is passend bij het kabinetsstandpunt aangaande (zelf)regulering om marktpartijen, waaronder ook producenten, de gelegenheid te geven op grond van de eigen verantwoordelijkheid tot een oplossing te komen. De komende tijd zal het bedrijfsleven daarom de gelegenheid krijgen in onderling overleg te komen tot een volwaardig alternatief voor een wettelijk regime. Dit

betekent dat eventuele zelfregulering materieel volwaardig en in beginsel marktdekkend moet zijn alsmede goed uitvoerbaar en handhaafbaar. Een dergelijke regeling van private marktpartijen zal naar verwachting van het bedrijfsleven minder de problemen genereren die men verbonden acht aan een wettelijk stelsel. Daarbij kunnen implementatievormen als collectieve verzekering en fondsvorming aan de orde komen alsmede de contractuele relatie met de producent.

Waar nodig zullen wij het bedrijfsleven hierbij graag behulpzaam zijn. Wij zijn voornemens de Commissie Consumentenangelegenheden van de Sociaal Economische Raad te vragen met de organisaties van het bedrijfsleven en van consumenten na te gaan op welke wijze aan de zelfregulering het best vorm kan worden gegeven.

Om uitdrukking te geven aan het belang dat wij hechten aan een goede regeling op dit gebied, hebben wij reeds thans de in artikel 7.1.3.7, lid 2, onder c geformuleerde regel in het wetsontwerp opgenomen. Uit het bovenstaande vloeit voort dat wij gaarne toezeggen dat indien het bedrijfsleven tijdig voor de inwerkingtreding van titel 7.1 – te denken valt aan de datum 1 januari 1990 – tot het bedoelde alternatief komt, wij bij afzonderlijk wetsontwerp zullen voorstellen artikel 7.1.3.7 op het punt van de aansprakelijkheid van de verkoper te wijzigen.

De in dit artikel toegevoegde uitzondering strekt ertoe de verkoper aansprakelijk te doen zijn voor zover jegens de producent geen recht op vergoeding bestaat op grond van de in afdeling 6.3.3 geregelde franchise. De last die hierdoor op de verkoper wordt gelegd, is naar onze mening niet onevenredig hoog, zeker nu zijn aansprakelijkheid, althans bij goede trouw, het franchisebedrag niet te boven kan gaan. Zonder deze aansprakelijkstelling zou de koper in het stelsel van artikel 7.1.3.7 deze schade – afgezien van de onder a en b bedoelde uitzonderingsgevallen – zelf moeten dragen. Dit nu zou een niet goed verdedigbaar resultaat zijn van een wetsontwerp, dat de rechtspositie van de consument-koper van ondeugdelijke zaken ten opzichte van het geldende recht beoogt te versterken. Weliswaar wordt in de memorie van toelichting, blz. 46, opgemerkt dat in het huidige recht onzekerheid bestaat over de vraag in hoeverre bij consumentenkoop de verkoper van een gebrekkige zaak, die het gebrek kende noch behoorde te kennen, voor gevolgschade aansprakelijk is, maar dit neemt niet weg dat – zoals ook de leden van de V.V.D.-fractie in het voorlopige verslag onder 2 bij het onderhavige artikel terecht aanstipten – verdedigbaar is dat naar huidige recht de verkoper van soortzaken (de veruit belangrijkste categorie) in beginsel voor deze schade aansprakelijk is. Men zie in deze zin bij voorbeeld Drion, *Bouwrecht* 1969, blz. 355, Schut, *Produktaansprakelijkheid* (1974), blz. 215, Dommering-van Rongen, *NJB* 1977, blz. 641, Hondius en Serraris-Perrick, *NJB* 1979, blz. 777 en Verkade, *Produktaansprakelijkheid*, Losbladige uitgave Consumentenrecht, blz. A 1200-12. Naar onze mening is dit in het bijzonder verdedigbaar voor kleinere gevolgschades dan waarom het hier gaat, zulks in tegenstelling tot letsel- en andere persoonsschades die al spoedig een veel grotere omvang kunnen aannemen. In dit verband verdient ook aantekening dat de schrijvers die een beperking van de aansprakelijkheid van de verkoper voor gevolgschade hebben bepleit, een zodanige beperking in samenhang met de aansprakelijkheid van de producent voor gevolgschade aan de orde stellen, een samenhang die ook in de memorie van toelichting is onderstreept; men zie Köster, *AA* 1971, blz. 455 (in de memorie, blz. 46 geciteerd) en voorts Drion, t.a.p. en Van Gerven, *SEW* 1970, blz. 272.

Hieraan zij ten overvloede nog toegevoegd dat de reden, waarom in de richtlijn de uitzondering ter zake van het franchisebedrag is gemaakt (deze reden is blijkens de considerans de wens om te voorkomen dat er al te veel geschillen tussen producent en gelaedeerde ontstaan), niet tegen de regel onder c pleit; jegens de verkoper heeft de koper immers reeds een aanspraak, hetzij tot nakoming als bedoeld in artikel 7.1.3.2, hetzij tot schadevergoeding krachtens artikel 7.1.3.7 lid 1, of beide.

Ten slotte is niet zonder betekenis dat in het algemeen bij de verkoper-detaillist meer warenkennis mag worden verondersteld dan bij de koper-consument; en dat in beginsel niet is uitgesloten dat eerstgenoemde zich op basis van contract kan verhalen op zijn voorman. Zoals reeds opgemerkt in de memorie van antwoord blz. 20, verzet de EG-richtlijn zich er niet tegen dat het franchisebedrag langs contractuele weg ten laste komt van de producent.

De komende tijd zal voorts kunnen worden gebruikt voor pogingen in EG-verband de onderhandelingen te heropenen ten aanzien van de franchiseregeling. Wij zullen in overleg met het bedrijfsleven het initiatief daartoe nemen.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. J. Evenhuis